

## Polskie i dotyczące Polski prace odonatologiczne. 7. Rok 2008 i uzupełnienie za rok 2007

Polish and dedicated to Poland odonatological papers. 7. The year 2008 and the supplement for the year 2007

Paweł Buczyński

Zakład Zoologii UMCS, ul. Akademicka 19, 20-033 Lublin; pawbucz@gmail.com

Poniżej przedstawiam listę prac opublikowanych w roku kalendarzowym 2008, z uzupełnieniem o kilka pozycji z 2007 r., które ukazały się już po złożeniu do druku poprzedniego wykazu piśmiennictwa krajowego.

Miniony rok był owocny dla polskiej odonatalogii. Liczba prac naukowych była dosyć wysoka, a ich tematyka – bardzo różnorodna. Poza zawsze obecnymi: faunistyką, ekologią, sozologią i zoogeografią, mamy tu paleontologię i parazytologię. Na stałe zagościł w wykazach literatury, biomonitoring z wykorzystaniem ważek. Jaskółką nowego nurtu badań był komunikat zjazdowy o ważkach jako biomarkerach zanieczyszczenia środowiska. Pojawili się też nowi autorzy. Oby było ich jeszcze więcej!

### Monografie

WILŻAK T., ŻURAWLEW P. 2008. Przyroda powiatu pleszewskiego. – [Nature of the Pleszew District]. Starostwo Powiatowe w Pleszewie, Pleszew.

### Rozdziały w monografiach

GUTOWSKI J., BŁOSZYK J. 2008. Różnorodność biologiczna leśnych zwierząt bezkręgowych. [w:] A. GRZYWACZ (red.), Zasoby przyrodnicze polskich lasów. Polskie Towarzystwo Leśne, Cezdźyna k. Kielc: 5–93.

### Artykuły naukowe

BAKER R.A., MILL P.J., ZAWAL A. 2008. Ectoparasitic water mite larvae of the genus *Arrenurus* on the damselfly *Coenagrion puella* (LINNAEUS) (Zygoptera: Coenagrionidae). *Odonatologica*, 37(3): 193–202.

BERNARD R., BUCZYŃSKI P. 2008. Stan zachowania i wybiórczość siedliskowa iglicy małej *Nehalennia speciosa* (CHARPENTIER, 1840) w Polsce. – Conservation status and habitat selection of *Nehalennia speciosa* (CHARPENTIER, 1840) in Poland. *Odonatrix*, 4(2): 43–60.

BERNARD R., DARAŻ B. 2008. Stan i siedlisko periferyjnej, izolowanej populacji iglicy małej *Nehalennia speciosa* (CHARPENTIER, 1840) w południowo-wschodniej Polsce (Odonata: Coenagrionidae). – State and habitat of a peripheral and isolated population of *Nehalennia speciosa* (CHARPENTIER, 1840) in southeastern Poland (Odonata: Coenagrionidae). *Odonatrix*, 4(1): 12–19.

BERNARD R., IVINSKIS P., DARAŻ B. 2008. *Lestes barbarus* (FABRICIUS), a forgotten species in the fauna of Lithuania (Zygoptera: Lestidae). *Notulae Odonatologicae*, 7(1): 1–4.

BERNARD R., KOSTERIN O. 2008. Notes of two *Nehalennia speciosa* hunters on boggy Vasyugan Plain, West Siberia. *IDF-Report*, 12: 1–34.

BUCZYŃSKI P. 2008. Wstępne badania ważek (Odonata) chełmskich torfowisk węglanowych. – Preliminary studies on dragonflies (Odonata) of carbonate fens near Chełm. *Odonatrix*, 4(1): 21–35.

BUCZYŃSKI P. 2008. Ważki (Odonata) Lasów Kozłowieckich. – Dragonflies (Odonata) of the Kozłowieckie Forests. *Odonatrix*, 4(2): 33–42.

BUCZYŃSKI P., MOROZ M.D. 2008. Notes on the occurrence of some Mediterranean dragonflies (Odonata) in Belarus. *Polish Journal of Entomology*, 77 (2): 67–74.

JABŁOŃSKA-BARNA I. 2007. Macroinvertebrate benthic communities in the macrophyte-dominated Lake Łuknajno (northeastern Poland). *Oceanological and Hydrobiological Studies*, 36(Supl.4): 29–37.

KRÓLAK E., KORYCIŃSKA M. 2008. Taxonomic Composition of Macroinvertebrates in the Liwiec River and its Tributaries (Central and Eastern

Poland) on the Basis of Chosen Physical and Chemical Parameters of Water and Season. Polish Journal of Environmental Studies, 17(1): 39–50.

KUŃKA A., HEBDA G., ŁĘGOWSKI D., ŚWIERAD R. 2008. Faunistical data on selected species of dragonflies (Insecta: Odonata) in the Opole Province (Southwest Poland). Nature Journal, 41: 101–105.

OBOLEWSKI K. 2008. Rozmieszczenie i struktura makrozoobentosu w zbiorniku Krzynia na terenie Parku Krajobrazowego „Dolina Słupii”. – Distribution and structure of macrozoobenthos in Krzynia reservoir in the area of “Dolina Słupii” Landscape Park. Parki Narodowe i Rezerwaty Przyrody, 27(1): 81–97.

TOŃCZYK G., STANKIEWICZ M. 2008. Ważki (Odonata) Parku Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. – Dragonflies (Odonata) of the Łódź Hills Landscape park. Odonatrix, 4(1): 1–11.

ZAWAL A., DYATLOVA E.S. 2008. Parasitizing on damselflies (Odonata: Coenagrionidae) by water mite (Acari: Hydrachnidia) larvae from Odessa Province (southwestern Ukraine). Natura Montenegrina, 7(3): 453–462.

ZAWAL A., JASKUŁA R. 2008. First data for parasiting on *Sympetrum meridionale* (SÉLYS) by *Arrenurus* (Acari: Hydrachnidia) larvae from Montenegro. Natura Montenegrina, 7(3): 354–359.

### Doniesienia

BU CZYŃSKI P. 2008. Extremely northern records of *Sympetrum depressiusculum* (SÉL.) in Poland (Anisoptera: Libellulidae). Notulae Odonatologicae, 7(1): 11–12.

BU CZYŃSKI P. 2008. Pierwsze stwierdzenie *Coenagrion armatum* (CHARPENTIER, 1940) na Pojezierzu Litewskim (Odonata: Coenagrionidae). – First record of Norfolk Damselfly *Coenagrion armatum* (CHARPENTIER, 1840) in the Lithuanian Lake District (Odonata: Coenagrionidae). Odonatrix, 4(1): 25–27.

RYCHŁA A. 2008. Nowe stanowiska lecicy małej *Orthetrum coerulescens* (FABRICIUS, 1798) w zachodniej Polsce (Odonata: Libellulidae). – New records of Keeled Skimmer *Orthetrum coerulescens* (FABRICIUS, 1798) from western Poland (Odonata: Libellulidae). Odonatrix, 4(1): 19–20.

### Komunikaty zjazdowe

BOROŃ M., MIROSLAWSKI J., KWAPULIŃSKI J. 2008. Wykorzystanie owadów (ważki: łątka dzieweczka – *Coenagrion puella*) jako biomarkerów zanieczyszczenia środowiska. – Using insects (damselflies: Azure Bluet – *Coenagrion puella*) as biomarkers of environmental pollutions. [w:] X Sympozjum z cyklu „Pierwiastki śladowe w środowisku”. Pierwiastki śladowe w środowisku – Problemy ekologiczne i metodyczne, Pierwiastki śladowe w łańcuchu żywieniowym. Wydawnictwo Uczelniane Politechniki Koszalińskiej, Koszalin: 45–46.

BU CZYŃSKI P. 2008. Expansion nach Norden – Neues von mediterranen Libellenarten im Nordostpolen. – [Ekspansja na północ – Co nowego u ważek śródziemnomorskich w Polsce północno-wschodniej]. [w:] O. MÜLLER, M. DIEKE, M. LEMKE (red.). 27. Jahrestagung, Gesellschaft deutschsprachiger Odonatologen (GdO e.V.), 7. - 9. März 2008 – Potsdam. Natur & Text, Rangsdorf: 32–33.

CUBER P. 2008. Biodiversity of Kozłowa Góra Reservoir, Upper Silesia, Poland. [w:] P. KOČÁREK, V. PLÁŠEK, K. MALACHOVÁ (red.), Environmental changes and biological assessment IV. Ostrava, Czech Republic, April 10–11th 2008. Book of Abstracts. Department of Biology and Ecology, University of Ostrava, Ostrava: 38.

CZACHOROWSKI S. 2008. Co wiemy a co chcemy wiedzieć o faunie źródeł Polski. – [What do we know and what we would like to know about the fauna of Polish springs?]. [w:] P. BU CZYŃSKI (red.), XV Ogólnopolskie Warsztaty Bentologiczne: Bentos źródeł i strumieni, Zwierzyniec, 16–18 V 2008. Streszczenia wystąpień. Wydawnictwo Mantis, Olsztyn: 5.

### Prace popularnonaukowe

BENA W. 2008. Wędrówki po powiecie zgorzeleckim. Waldemar Bena, Starostwo Powiatowe w Zgorzelcu, Zgorzelec.

BU CZYŃSKI P. 2008 (2007). Najazd z południa i kłęska Sybiraków – jak ocieplenie klimatu zmienia naszą faunę ważek. – [Invasion from the South and defeat of Siberians – How climate warming is changing our dragonfly fauna]. Kraska, 15 (2/2007): 18–22.

MARZAK D. 2008. Z Kampinoskiego Parku Narodowego. Ważki. Parki Narodowe, 3/2008: 17–19.

STANKIEWICZ M., TOŃCZYK G. 2008. Zwierzęta Parku

Krajobrazowego Wzniesień Łódzkich. Ważki. – Animals of the Landscape Park of Łódzkie Hills. Dragonflies. Park Krajobrazowy Wzniesień Łódzkich, Łódź.

TARCZYŃSKA-GÓRA M., Seneczko Z., KAMIŃSKI A., KUNYSZ P., KLIMCZYK A., GRZEGORZAK J.P. 2007. Trzy ścieżki tożsamości. Środowisko, historia, kultura. – [Three paths of an identity. Environment, history, culture]. Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Dubieckiej, Dubiecko.

### Raporty, sprawozdania

BUCZYŃSKI P. 2008. XLVII Zjazd Polskiego Towarzystwa Entomologicznego, Bieszczady, 26–29 czerwca 2008. – 47th Congress of the Polish Entomological Society, Bieszczady Mts., June 26–29, 2008. *Odonatrix*, 4(1): 27.

BUCZYŃSKI P. 2008. Wrażenia z 26. Corocznego Zjazdu Odonatologów Niemieckojęzycznych w Dreźnie (9-11.03.2007). – Impressions from the 26th Annual Congress of the German Speaking Odonatologists in Dresden (March 9-11, 2007). *Odonatrix*, 4(1): 28–29.

### Recenzje, omówienia piśmiennictwa

BUCZYŃSKI P. 2008. Polskie i dotyczące Polski prace odonatologiczne. 6. Rok 2007, z uzupełnieniem spisu za rok 2006. – Polish and dedicated to Poland odonatological papers. 6. The year 2007 and additions to the year 2006. *Odonatrix*, 4(2): 61–64.

TOŃCZYK G. 2008. Recenzja. KLAAS-DOUWE B. DIJKSTRA (ed.). Illustrated by Richard LEWINGTON. 2006. Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing, Gillingham, 320 str., ISBN 0-953-1399-4-8 (oprawa miękka), ISBN 0-953-1399-5-6 (oprawa twarda), Cena: £ 21,95. – Review. KLAAS-DOUWE B. DIJKSTRA (ed.). Illustrated by Richard LEWINGTON. 2006. Field Guide to the Dragonflies of Britain and Europe. British Wildlife Publishing, Gillingham, 320 pp., ISBN 0-953-1399-4-8 (paperback), ISBN 0-953-1399-5-6 (hardback), price: £ 21,95. *Odonatrix*, 4(1): 30–32.

### Komiksy

BUCZYŃSKA E. 2008. Przygody ważki z Lublina: Bałwan. – Adventures of the dragonfly from Lublin: Snowman. *Odonatrix*, 4(1): 11.

BUCZYŃSKA E. 2008. Przygody ważki z Lublina: Upał. – Adventures of the dragonfly from Lublin: Heat. *Odonatrix*, 4(2): 64.

### Publikacje internetowe

KOLECZEK D. 2008. Ocena bioróżnorodności stawu denitryfikacyjnego i jego bezpośredniego otoczenia. – [Evaluation of biodiversity in a denitrification pond and its nearest surroundig]. Internet: [http://www.ies.zgora.pl/?m=flora\\_i\\_fauna](http://www.ies.zgora.pl/?m=flora_i_fauna)

### Prace licencjackie i magisterskie

DALEK M. 2008. Znaczenie zbiorników pobocza rzeki dla ochrony różnorodności ważek (Odonata) na przykładzie Rezerwatu Rawka (Bolimowski Park Krajobrazowy). Praca magisterska, Uniwersytet Łódzki, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Łódź. Promotor: dr G. TOŃCZYK.

DEJCZER A. 2008. Rozmieszczenie, stan populacji, wymagania siedliskowe i zagrożenia objętego ochroną prawną gatunku ważki *Coenagrion armatum* (CHARPENTIER, 1840) w Polsce. Praca licencjacka, Uniwersytet Łódzki, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Łódź. Promotor: dr G. TOŃCZYK.

ŁĄKOWSKA K. 2008. Monitoring stanu populacji ważek (Odonata) związanych z małymi rzekami nizinnymi na przykładzie Rezerwatu Rawka (Bolimowski Park Krajobrazowy). Praca magisterska, Uniwersytet Łódzki, Wydział Biologii i Ochrony Środowiska, Łódź. Promotor: dr G. TOŃCZYK.

MATUSZAK J. 2008. Ważki (Odonata) jako wskaźniki stanu środowiska. – [Dragonflies (Odonata) as indicators of environmental condition]. Praca licencjacka, Wydział Biologii i Nauk o Ziemi, Uniwersytet Marii Curie-Skłodowskiej, Lublin. Promotor: dr Paweł BUCZYŃSKI.

### Summary

In the reported time period the following publications as well the supplements were launched: 20 scientific papers, 4 congress communications, 5 popular scientific papers, 4 other text and 2 cartoon strips were published. One Internet publication appeared too. 2 bachelor theses and 2 M.Sc. theses were written.

**Key Words.** Odonata, dragonflies, bibliography, Poland, Polish authors.